

Näyteputkien tarroitus- ja merkitsemisohjeet: Kainuu

1 Yleistä

Jokaisessa laboratorioon toimitetussa näyteastiassa (putkessa, purkissa, ruiskussa jne.) on oltava tunnistetarra, jossa on näyttenumero (atk-välitteinen pyyntö), tilattu tutkimus, potilaan nimi ja henkilötunnus, tilaava hoitoyksikkö, näytteenoton päivämäärä ja kellonaika. Veriryhmä-, veriryhmävasta-aine- ja sopivuuskoenäytteissä on lisäksi oltava näytteenottajan nimikirjaimet. Mikäli laboratorioon tulee näyte, jossa ei ole potilaan tietoja tai ne ovat epäselvät, ei näytettä analysoida kuin erikoistilanteissa (ks. Näytteen laadun arviointi ja poikkeamien kirjaaminen).

2 Tietojärjestelmän tuottamat tarrat

LifeCare – järjestelmä tuottaa laboratoriokäynnistä aina tutkimuskohtaisesti tehtyjen määrittelyjen mukaan Näytetarran. Näytetarrassa on näyttenumero näyttenumerona ja viivakoodina, potilaan nimi ja henkilötunnus, tilaava vastuuyksikkö, näytteenottopäivämäärä ja – kellonaika sekä näyteastian lyhenne ja tutkimuksen tekopaikka. Lisäksi näytetarrassa on tilattu tutkimus/tutkimukset jotka voidaan ottaa samaan putkeen. Mikäli kaikki samaan putkeen otettavat tutkimukset eivät sovi samaan tarraa, tulostuu lisätarra samalle näyttenumerolle ilman viivakoodia. Jos näytetarrassa on merkintä klo ____, tarraan kirjoitetaan todellinen näytteenoton kellonaika. Jos tutkimus on pyydetty päivystyksenä, näytetarraan tulostuu tieto PÄIV. Mikäli tilaaja on antanut tilauksen huomautuskenttään tietoja, esim. Suojaeristys, näkyy myös tämä tieto pyyntötarralla. Ohjetarrassa on myös tutkimukselle määriteltyjä näytteenottoon tai näytteen esikäsittelyyn/ käsittelyyn liittyviä ohjeita lyhenteinä.

3 Tarrojen tulostaminen

Potilaiden tarrat tulostetaan kierroilla pääasiassa mobiililaitteilla potilaan vieressä. Laboratorion näytteenottopisteissä näytetarrat tulostetaan potilaan tullessa näytteenottoon, tai potilaat tuovat valmiit tarrat mukanaan (hajautettu näytteenotto).

Verinäyteputkien, mikroputkien, näyteruiskujen ja -kapillaarien tarroitus- ja merkitsemisohjeita esitetään seuraavilla sivuilla olevissa taulukoissa.

4 Verinäyteputkien tarroitus- ja merkitsemisohjeet

Yleisohje

Näyteputket tarroitetaan joko ennen näytteenottoa tai välittömästi näytteenoton jälkeen (potilaan läsnä ollessa).

Viivakoodillinen **näytetarra** tulee aina liimata heti korkista lähtien n. 5-8 mm näyteastian suuntaisesti suoraan pystyyn niin, että teksti on luettavissa ylhäältä alaspäin. Tarra ei saa koskettaa korkkia.

Huomioi Ouluun lähetettävien putkien tarroitusohjeet!

Jos putkeen joudutaan liimaamaan useampi eri näyttenumerolla oleva *viivakoodillinen* näytetarra, liimataan päällimmäinen tarra poikittain.

Näytetarroja ei saa taittaa.

Tarkentavat lisäohjeet

Näytetarra liimataan mahdollisen tehtaassa tuotetun tarran päälle niin, että tarrassa oleva täyttömerkki jää näkyviin. Näyteputkeen tulee jäädä 'kurkistusaukko' niin, että näyteputkessa oleva näytemäärä voidaan tarkistaa.

Mahdolliset **osatutkimustarrat hävitetään, ei liimata putkiin**

Kajaanin laboratoriossa päivystysnäytteet tulostetaan keltaisille tarroille, ei rinkulaa.

Terveyskeskuslaboratorioissa otettuihin kiireellisiin näytteisiin merkitään korkkiin rinkula.

Poikkeaviin näyteputkiin merkitään tussilla musta rasti.

- Poikkeavia esim. avomenetelmällä otetut näytteet, vajaat putket yms.

Näytteeseen on kirjattu näytopikkeama ja et ole varma analysoidaanko näyte,

- pakkaa näyte esim. salpapussiin ja laita mukaan tieto näytteessä olevasta poikkeamasta
- vaihtoehtoisesti vie näyte suoraan analysoijalle ja kerro hänelle näytteeseen liittyvä poikkeama

Mikronäyteputkien tarroitusohjeet

Plasma- ja seerumiputket: käytetään aina putkivalmistajan suojaputkea.

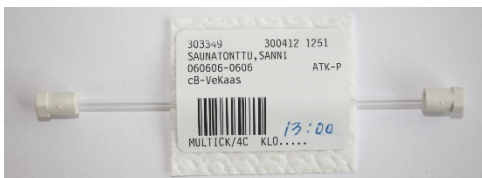
Viivakoodillinen **näytetarra** tulee aina liimata suojaputkeen heti korkista lähtien näyteastian suuntaisesti suoraan pystyyn niin, että teksti on luettavissa ylhäältä alaspäin.

Jos suojaputkeen joudutaan liimaamaan useampi eri näytenumerolla oleva viivakoodillinen näytetarra, liimataan päällimmäinen tarra poikittain.

Näytetarroja ei saa taittaa.

Mahdolliset **osatutkimustarrat hävitetään, ei liimata putkiin.**

Näytekapillaarin ja -ruiskun tarroitusohjeet

Näytekapillaari laitetaan ihonpuhdistuslapun päälle ja kiinnitetään ihonpuhdistuslappuun **näytetarralla**.

Viivakoodillinen **näytetarra** kierretään ruiskun (tai muun kapean putken, esim. B -La) ympärille niin, että viivakoodi on kokonaan näkyvässä.

5 Virtsanäyteputkien tarroitus- ja merkitsemisohjeet

Viivakoodillinen **näytetarra** tulee aina liimata korkista lähtien näyteastian suuntaisesti suoraan pystyyn niin, että teksti on luettavissa ylhäältä alaspäin.

Näytetarra liimataan mahdollisen tehtaassa tuotetun tarran päälle niin, että näyteputken jää 'kurkistusaukko', näytemäärän tarkistamiseen.

Toisen tarran voi jättää viivakooditarran taakse, siten että viivakoodin alapuolelle jää tyhjä tila.

Jos samaan näyteputkeen joudutaan liimamaan useampi eri näytenumerolla oleva viivakoodillinen näytetarra:

Ensimmäinen tarra liimataan normaalisti (ohje ylempänä) ja toinen tarra liimataan selvästi esim. poikittain putken niin, että molemmat tarrat näkyvät ja näyteputken korkki merkitään ristillä, jotta putki tulee käsitellyksi oikein eikä pyydettyjä tutkimuksia jää tekemättä.

6 Muutokset tässä versiossa

- Ohjeen nimi muutettu ja siirretty uuteen asiakirjapohjaan
- Muutettu kappale 3 kierroilla tarrat tulostetaan pääasiassa mobiililaitteilla potilaan vieressä.
- Lisätty kappaleeseen 4 Yleisohje- kohtaan, milloin näytteet tarroitetaan
- Lisätty kappaleeseen 4 Yleisohje- kohtaan kuva Kajaanin näyteputkesta ja tekstiin; tarra ei saa koskettaa korkkia. Huomioi Ouluun lähetettävien putkien tarroitusohjeet!
- Lisätty kappale 5 Virtsanäyteputkien tarroitus- ja merkitsemisohjeet